

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
14 грудня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №6 від 28.12.2023 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Галус О. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева І. А – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні форми і методи організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 118 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

ЗОРОЧКІНА Тетяна Сергіївна

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ «FLIPPED CLASSROOM»

Постановка проблеми. Перед початковою школою постає завдання виховувати особистість, яка здатна приймати відповідальні рішення, працювати в команді, критично мислити, розв'язувати проблеми, самореалізовуватися тощо. Освітній процес має бути ефективним і продуктивним, мотивувати до процесу освоєння матеріалу і формування ключових компетентностей молодших школярів, зазначених у Концепції Нової української школи: уміння вчитися; загальнокультурна; громадянська; здоров'язбережувальна; компетентності з ІКТ; соціальна [2]. А тому сучасна освіта направлена на пошук інноваційних технологій навчання, які були б ефективними і задовольняли потреби суспільства, при цьому не відмовлятися від перевірених часом традиційних методів навчання.

Однією з перспективних інновацій є педагогічний підхід «Flipped classroom», що в перекладі означає «перевернутий клас». Запровадження технології в освітній процес досліджували Е. Мазур, Е. Попов, А. Самс, Д. Бергман, О. Єльнікова та інші[3].

Виклад основного матеріалу. «Перевернутий клас» - це модель змішаного навчання, завдяки якій вдається «перевернути» звичний процес навчання таким чином, що перегляд відео-фрагментів із навчальним матеріалом наступного уроку учні переглядають вдома самостійно, як домашнє завдання, а вже на самому уроці виконують практичні завдання, розглядають питання, які виникли під час виконання домашнього завдання (не більше 25-30% часу). Після заняття, у домашні завдання включають більш складні практичні завдання, тести на розуміння та закріплення пройденної теми.

Основна ідея технології полягає у стимулюванні учнів самостійної діяльності, надати інструменти і знання для подальшого саморозвитку. Технологія «Перевернутий клас» дозволяє використовувати сучасні методики в освітньому процесі, базуючись на традиційних методах, роблячи процес навчання більш продуктивним, підвищуючи ефективність навчання [1].

Сьогодні практично кожен сучасний вчитель має доступ до різноманітних інструментів, які дозволяють їм створювати навчальні матеріали для впровадження технології «перевернутого класу». Серед таких інструментів можна відзначити сервіси Google, YouTube, Google Drive, Office 365 (Powerpoint, Video, Sway тощо). Крім цього, існує багато онлайн-редакторів відео, таких як Movavi, InShot, Animoto, JayCut, Stupeflix, One True Media та інших, які теж можуть бути використані для створення навчальних матеріалів для молодших школярів. Онлайн-редактори тестів та опитувальників, такі як Kahoot, Google Forms, Online Test Pad, Poll Service тощо. Крім того учитель може створити вправи на платформах

Learningapps.org, Wordwall, Wizer.me, Study Stack та інші [4]. Така робота в класі здійснюється переважно за допомогою різноманітних методів активного навчання і реалізує діяльнісний підхід у навчальній діяльності.

«Перевернутий клас» - це середовище активного навчання, яке створює умови для розвитку ключових компетентностей, що зазначені в Концепції Нової української школи. Це:

- 1) набуття досвіду постановки цілей та досягнення їх;
- 2) діяльнісний характер навчання (дослідження, проектування тощо).
- 3) розвиток самостійності та відповідальності учнів за результати своєї діяльності та організацію продуктивної командної роботи;

4) включення у зміст занять завдань розвивального характеру.

У структурі занять «перевернутого класу» виділяють такі етапи:

1. Мотивація (шляхом створення проблемної ситуації та формулювання навчальної проблеми).

2. Актуалізація опорних знань учнів.

3. Розробка плану розв'язання проблеми та висунення гіпотез.

4. Пошук шляхів розв'язання проблеми й отримання нових знань.

5. Формулювання розв'язку проблеми.

6. Застосування нових знань на практиці.

7. Рефлексія (підсумки уроку).

Перевагами такого навчання є, передусім, зацікавленість учнів у предметі, збільшення активності на уроці, розвиток навичок співпраці, персоналізація навчання, доступність інформаційно-комунікаційних технологій тощо. Такий підхід спонукає учнів брати відповідальність за своє навчання, оскільки вони поступово розуміють, що їх успіхи залежать виключно від них самих. Тим же чином дозволяє отриману інформацію трансформувати, перевести з когнітивного рівня на конструктивний, діяльнісний. На відміну від традиційного класу, «перевернутий клас» передбачає, що учні ознайомлюються з навчальним матеріалом самостійно до уроку. А це надає учням більшу свободу при плануванні свого навчання та більше часу для взаємодії з однолітками та вчителем під час занять. У процесі «перевернутого класу» змінюється і роль вчителя, який стає координатором і помічником, наставником. Це сприяє співпраці з учнями на уроках і розвитку м'яких навичок, таких як гнучкість, критичне та творче мислення, здатність працювати в команді.

Застосування технології «перевернутого класу» не тільки допомагає дітям у навчанні, але й сприяє використанню ними інформаційних технологій для освітніх цілей і саморозвитку. Такий підхід стимулює розвиток конкурентних та лідерських якостей у дітей, що є надзвичайно важливим у сьогоденному світі.

Таким чином, технологія «перевернутий клас» сприяє формуванню ключових компетентностей: уміти вчитися (вміти організувати своє навчання), соціальних навичок (робота в команді), використанню інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання,

загальнокультурному розвитку (спілкування у колективі під час виконання завдань) тощо.

Висновки. У сучасній освіті відбувається зміни у зв'язку з глобальними викликами, спричиненими коронавірусною пандемією, війною в Україні. У зв'язку з цим, на різних рівнях освіти, включаючи і початкову ланку, все більше прийнятною стає модель дистанційного або змішаного навчання. Саме в цих умовах технологія «перевернутого класу» набуває актуальності.

Список використаних джерел:

1. Білоусова Н. В., Гордієнко Т. В. Застосування технології перевернутого навчання у роботі загальноосвітнього навчального закладу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.2/23.pdf> (дата звернення: 17.11.2023)
2. Концепція «Нова українська школа». [Електронний ресурс]. – Режим доступу. URL: <http://bit.ly/2oRkOxQ> (дата звернення: 17.11.2023)
3. Приходькіна Н. Використання технології «переверненого навчання» у професійній діяльності викладачів вищої школи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». 2014. Вип. 30.С. 141–144.
4. Flipping your classroom. Learning and Innovation: веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу. URL: <http://syded.wordpress.com/2012/09/15/top-10-dos-and-donts-when-flipping-yourclassroom-edchat/> (дата звернення: 17.11.2023)

КВАСИКОВА Ганна Сергіївна

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОМУ АСПЕКТІ: ПЕРЕВАГИ, РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ В ЗАКЛАДІ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розкрито проблеми штучного інтелекту в освітньому процесі, а саме в фізико-математичному аспекті. Зазначено, що впровадження інноваційних технологій реалізації має свої переваги та недоліки та відповідні ризики, як для науковців так і для студентів.

Ключові слова: штучний інтелект, чат-бот, інновації, експертна система.

Роль освітнього процесу на стільки велика в повсякденному житті, що він стає невід'ємною частиною будь-якої людини, а не тільки викладача і студента. Але більшості неопізнаності звичайних людей здається, що штучний інтелект загрожує і може відібрати робочі місця, заважає навчанню, забирає креативність та може знищити конфіденційність особистості.

ЗМІСТ

АБЕРНІХІНА Ірина Георгіївна Використання інтерактивних онлайн-платформ для набуття студентами практичних навичок у сфері страхування	3
АВРАМЕНКО Богдана Володимирівна Відеоматеріали як засіб вивчення іноземної мови	7
АТАМАНЮК Зоя Миколаївна Теоретико-методологічна складова дослідження свободи як фактора соціокультурних трансформацій	10
БОГДАНОВА Інна Михайлівна Стратегії створення багатомірної педагогіки	14
ВАРІНА Ганна Борисівна Практико орієнтовані вектори реалізації кейс-технологій в процесі реалізації студентоцентрованого навчання	17
ВЕЧЕРОВА Євгенія Миколаївна Освітній процес і праворозуміння: щодо оптимізації пізнання	23
ВЦУКАЄВА Катерина Михайлівна Організаційно-змістові аспекти викладання навчальної дисципліни «Соціальний супровід клієнта»	27
ІОНОВ Ігор Анатолійович, ВОЛКОВА Руслана Євгенівна, ТВЕРДОХЛІБ Олена Володимирівна Створення віртуальної лабораторної роботи з біологічних дисциплін за допомогою методів цифрової трансформації	28
ГЛАДУШЕВСЬКА Ольга Михайлівна Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Інтерактивні технології у дизайні	32
ГОДОВАН Владлена Володимирівна Удосконалення освітньо-професійних програм у галузі «Охорони здоров'я» з урахуванням проблеми комплаєнтності в медицині	34
ГРЕЧАНИК Олена Євгенівна Використання цифрових сервісів у викладацькій діяльності	36
ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна Екологічна культура як умова формування сучасного поствоєнного суспільства	39
ДРУГОВА Олена Сергіївна Критичне мислення у бізнес-середовищі: ключ до ефективного управління та інновацій	43
ЗДІР Дарина Русланівна Інноваційні технології активного навчання Учнів початкової школи	45
ЗОРОЧКІНА Тетяна Сергіївна Формування ключових компетентностей молодших школярів засобами технології «flipped classroom»	48
КВАСИКОВА Ганна Сергіївна Використання штучного інтелекту в фізико-математичному аспекті: переваги, ризики та можливості вдосконалення в закладі передвищої та вищої освіти	50
КОЛБІНА Людмила Анатоліївна Використання lego-технології в освітньому процесі нової української школи	54